

ΓΝΩΜΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ – ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Εισηγήτρια: Εμπειρογνώμονας, Πολωνία

Υποστηρικτές: Εμπειρογνώμονες από Αίγυπτος, Αργεντινή, Αυστραλία, Αυστρία, Βέλγιο, Βενεζουέλα, Βραζιλία, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Η.Π.Α., Ισπανία, Ιαπωνία, Ιταλία, Καναδάς, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Μεξικό, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Ουκρανία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσική Ομοσπονδία, Σαουδική Αραβία, Σλοβακία, Σουηδία, Τουρκία, Φιλιππίνες, Φινλανδία

Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, με θέμα ημερήσιας διάταξης την «Προσβασιμότητα»,

Λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 9 της Σύμβασης των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία, Παραμένοντας προσηλωμένη στην αέναη επιδίωξη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για την προώθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων χωρίς διάκριση,

Αναδεικνύοντας τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία ως θεμελιακό πυλώνα κάθε υγιούς δημοκρατικής κοινωνίας,

Διαπιστώνοντας τη λειτουργία της προσβασιμότητας ως δείκτη της καθολικής συμπερίληψης και της ισότιμης συμμετοχής των πολιτών στο κοινωνικό γίγνεσθαι,

Αναγνωρίζοντας την «επί ίσοις όροις» συμμετοχή στις πολιτιστικές δραστηριότητες ως αναφαίρετο νομικό δικαίωμα και επιτακτική ψυχοκοινωνική ανάγκη όλων των μελών μιας κοινωνίας,

Επισημαίνοντας την πολύπλευρη συνδρομή του αθλητισμού στη σωματική και ψυχική ευεξία των Ατόμων με Αναπηρία,

Εκτιμώντας την καθοριστική συμβολή που δύναται να διαδραματίσει η σύγχρονη τεχνολογία στην ενίσχυση της κοινωνικής συμπερίληψης των Ατόμων με Αναπηρία,

1. **Επιδιοκινεί** τη συνεργασία των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού των κρατών-μερών για την υλοποίηση εικαστικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, απευθυνόμενων σε άτομα με αναπηρίες, σε σχολεία και κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων, με στόχο την ισότιμη ανάδειξη των ατόμων αυτών, ως δημιουργών έργων τέχνης,
2. **Κρίνει αναγκαία** την εφαρμογή από τα κράτη-μέρη προγραμμάτων αρχιτεκτονικής ανάπτυξης των χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς, με σκοπό την εγκατάσταση ραμπών, ανελκυστήρων, αναβατορίων και τη διαμόρφωση ευρυχωρών διαδρόμων, προς διευκόλυνση της φυσικής πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στα έργα πολιτισμού,

3. **Εισηγείται** τη διενέργεια, εντός των χώρων πολιτισμού, ξεναγήσεων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ΑμεΑ (λ.χ. ξεναγήσεις στη νοηματική γλώσσα) και την προσαρμογή του προσφερόμενου εκπαιδευτικού υλικού σε γραφή Braille, με στόχο την ενίσχυση της ουσιαστικής αντιληπτικής πρόσβασης των ΑμεΑ στα έργα πολιτισμού,
4. **Υποδεικνύει** την εξασφάλιση, από τα Υπουργεία Μεταφορών των κρατών-μερών, ειδικών δρομολογίων μεταφοράς των ατόμων με αναπηρία με τα κατάλληλα μέσα στους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς ή φιλοξενίας πολιτιστικών έργων, με σκοπό την αντιμετώπιση των δυσχερειών που παρουσιάζει η μετακίνησή τους με χρήση της τακτικής δημόσιας συγκοινωνίας,
5. **Προτρέπει** τα κράτη-μέρη να αξιοποιήσουν, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τις σύγχρονες ΑΙ-based τεχνολογίες, προκειμένου να δημιουργήσουν προγράμματα εικονικής περιήγησης σε δυσπρόσιτους χώρους πολιτισμού (λ.χ. μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι κλπ), ούτως ώστε να καθίσταται δυνατή η απόλαυση των πολιτιστικών αγαθών από τα ΑμεΑ, δίχως να είναι αναγκαία η φυσική παρουσία τους στους χώρους αυτούς,
6. **Συστήνει** στα Υπουργεία Πολιτισμού των κρατών-μερών να προβούν στη δημιουργία ειδικών ανάγλυφων αντιγράφων των εκθεμάτων μουσείων και αρχαιολογικών χώρων, με τα οποία θα μπορούν να αλληλεπιδρούν άτομα με προβλήματα όρασης, ερχόμενοι σε επαφή με τα αντίγραφα, μέσω της αφής, με σκοπό την αναγνώριση και εξερεύνηση τους,
7. **Επικροτεί** τη σύσταση, με πρωτοβουλία των κατά τόπους πολιτιστικών συλλόγων και καλλιτεχνικών ομάδων των κρατών-μερών, θεατρικών ομάδων απαρτιζόμενων και από ΑμεΑ, οι οποίες θα παρουσιάζουν θεατρικές παραστάσεις στη νοηματική («ήσυχος θέατρο»),
8. **Καλεί** τους αθλητικούς συλλόγους των κρατών-μερών να δημιουργήσουν εξατομικευμένα προγράμματα άθλησης, ειδικά σχεδιασμένα για να ανταποκρίνονται στις διάφορες ανάγκες των ΑμεΑ, αποσκοπώντας στην αντιμετώπιση δυσκολιών και την αποτελεσματικότερη άθλησή τους,
9. **Ενθαρρύνει** τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και τις αθλητικές ομοσπονδίες των κρατών-μερών να προσφέρουν προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης των προπονητών των αθλητικών συλλόγων, προκειμένου να είναι σε θέση να υποστηρίξουν αποτελεσματικότερα την άθληση των ατόμων με αναπηρία,
10. **Συνιστά** τη διοργάνωση, κατόπιν συνεργασίας των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και των σχολικών μονάδων των κρατών-μερών, σχολικών επισκέψεων για την παρακολούθηση προπονήσεων και αγώνων αθλητών με αναπηρία, με στόχο την εξοικείωση των μαθητών με τον παρααθλητισμό,

11. **Κρίνει σκόπιμη** την ισότιμη προβολή των παρααθλημάτων και των παραολυμπιακών αγώνων από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης των κρατών-μερών, ούτως ώστε να προωθείται η ευαισθητοποίηση του κοινού και να διασφαλίζεται η ισότιμη αναγνώριση των διακριθέντων παρααθλητών,
12. **Παροτρύνει** τα κράτη-μέρη να εξασφαλίζουν την ύπαρξη αθλητικών εγκαταστάσεων και υποδομών που διαθέτουν κατάλληλο υλικοτεχνικό εξοπλισμό, προσαρμοσμένα αποδυτήρια και ειδικές θέσεις στάθμευσης, προκειμένου να καθίσταται ευχερέστερη η άθληση των ΑμεΑ,
13. **Ενθαρρύνει** το σχεδιασμό και τη λειτουργία από τα κράτη-μέρη πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής για άτομα με κινητικές αναπηρίες, στα οποία εθελοντές θα τους καθοδηγούν ώστε να εξοικειώνονται με τη χρήση των αναπηρικών αμαξιδίων σε δημόσιους χώρους.